

MALE KUĆNE PUBLIKACIJE MUZEJA GRADA ZAGREBA

MAJA ŠOJAT-BIKIĆ □ Muzej grada Zagreba, Zagreb

sl.1 Uz izložbu "Slikana kronika iz Jurjevske ulice, Anka Krizmanić - mapa Zagreb" Muzej grada Zagreba je izdao prvi put i popratni CD-ROM s prezentacijom izložbe.

sl.2 Ako je izložba namijenjena djeci koriste se simboli i metafore bliske djeci da pobude njihovo zanimanje (primjerice, šaljivi likovi nalik onima iz crtanih filmova).

sl.3 Na interaktivnom informacijskom kiosku se mogu pogledati prošle izložbe, prezentacije događanja u Muzeju i "Zagrebački ljetopis".

Muzej grada Zagreba započeo je 2000. godine praksu izdavanja popratnih CD-ROM-ova uz izložbe i događanja u muzeju. Iste godine postavljen je i interaktivni informacijski kiosk uz recepciju muzeja na kojem posjetitelji mogu pretraživati različite sadržaje. Elektroničke publikacije, bilo na CD-ROM-u, bilo na kiosku, služe u izložbene, edukativne, promidžbene i istraživačke svrhe.

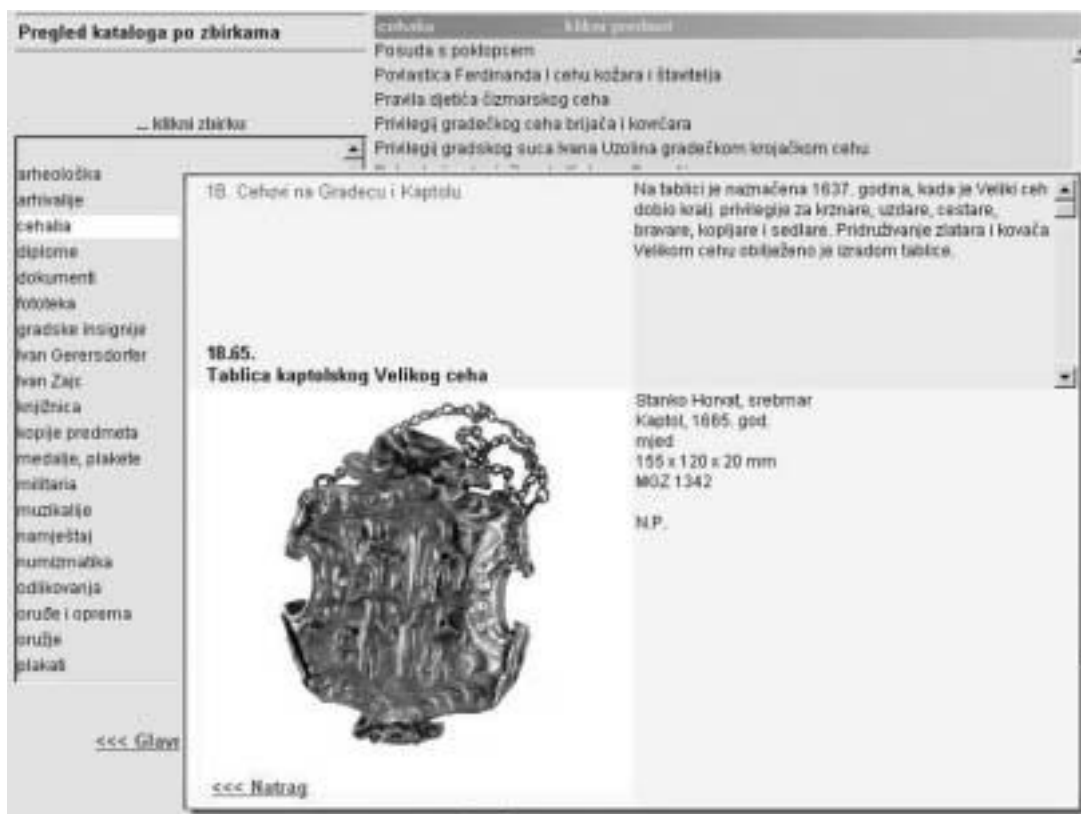
PUBLIKACIJE NA CD-ROM-u. Do sada su izdana tri CD-ROM-a uz monografske izložbe i jedan vezan uz događanje u Muzeju.

Anka Krizmanić - Mapa Zagreb. Uz izložbu *Slikana kronika iz Jurjevske ulice*, Anka Krizmanić - mapa Zagreb (travanj-svibanj 2000. godine) Muzej grada Zagreba izdao je prvi put i popratni CD-ROM s

prezentacijom izložbe. Prezentacija izložbe je interaktivna i dvojezična (hrvatski/engleski). CD-ROM sadržava uvodni tekst o grafičkoj mapi Zagreb, sve crteže iz mape (50 crteža), kao i fotografije iz života slikarice iz Jurjevske ulice u kojoj je živjela. Tako je grafička mapa Zagreb, koju autorica nije uspjela za života tiskati, doživjela svoje CD izdanje i postala dostupna javnosti i nakon zatvaranja izložbe i vraćanja mape u muzejsku čuvaonicu.

Vladimir Guteša - Prvi fotograf Muzeja grada Zagreba. U povodu monografske izložbe *Vladimir Guteša - prvi fotograf Muzeja grada Zagreba* (lipanj-srpanj 2000. godine), posvećene utemeljitelju stalne foto-službe Muzeja, izdan je prvi CD-ROM koji obrađuje dio bogate muzejske fototeke. Prezentirano je 113 crno-bijelih i toniranih fotografija te 14 crteža i akvrela Vladimira Guteše. Fotografije i crteži nastali su u vremenskom razdoblju od 1902. do 1959. godine i prikazuju zagrebačke motive, tako da je ovaj CD-ROM ujedno posvećen i Zagrebu. Dio fotografija dokumentira tadašnji stalni postav i povremene izložbe u Muzeju grada Zagreba. Fotografije se mogu tematski birati (*Zagrebačke ulice, trgovi i zgrade; Dvorišta i vrtovi; Parkovi i vile; Izgradnja grada; Život na ulici; Promet; Razglednice; Muzej grada Zagreba*).

Ljerka Njerš - Hommage Milki Trnini. CD-ROM donosi cjelovit dvojezičan (hrvatski/engleski) katalog izložbe Ljerke Njerš *Hommage Milki Trnini, raku keramika, glinotisci* (svibanj 2001. god.). Prezentirani su glinotisci

sl.4 U tijeku je projekt izrade kataloga stalnog postava Muzeja grada Zagreba na CD-ROM-u. Radna verzija je već instalirana na interaktivnom informacijskom kiosku na recepciji Muzeja.

inspirirani kostimima Milke Trnine koje čuva Muzej grada Zagreba, glinotisci aktova i raku keramika.

Žive slike - Fašnik u Muzeju grada Zagreba 2000. g.

Ovaj CD-ROM služi u informativne i promidžbene svrhe i prezentira, sada već tradicionalno fašničko događanje u Muzeju grada Zagreba, kada sve osoblje Muzeja oblači povijesne kostime i komunicira s posjetiteljima uživljeno u svoje povijesne uloge (living history). Materijal s ovog CD-ROM-a prikazan je i na Internetu na stranici Hrvatskog muzejskog društva (www.hrmud.hr/fun).

KAKO NASTAJU PUBLIKACIJE. CD-ROM-ove u cijelosti oblikujemo i produciramo u samome Muzeju.¹ Na taj način ažurno pratimo i dokumentiramo izložbe i događanja u Muzeju bez posebnih dodatnih troškova. CD-ROM-ovi reproduciraju se u kući prema potrebi, prodaju po popularnoj cijeni ili dijele u promidžbene svrhe. Digitalizirani materijal koristimo i za druge potrebe (muzejska baza podataka, tiskana izdanja, predavanja).

Koncipiranje i oblikovanje elektroničke publikacije shvaćamo kao dio cjelokupnog procesa oblikovanja izložbe, a ne kao izolirani tehnički zadatak. Ako je, primjerice, izložba namijenjena djeci, koriste se simboli i metafore bliske djeci da pobude njihovo zanimanje (primjerice, šaljivi likovi nalik onima iz crtanih filmova).

Nema fiksnih pravila o primjeni metafora za objašnjenje izložbe. Izbor metafore osniva se na svrsi, sadržaju i publici.

Također je važno "pakiranje" proizvoda - naljepnica CD-ROM-a i kutija. Sav materijal mora biti sličnog vizualnog dizajna i usklađen s koncepcijom i likovnim oblikovanjem izložbe (primjerice, prednja strana kutije odgovara uvodnom, a stražnja zaključnom izložku na izložbi).

PUBLIKACIJE NA INTERAKTIVNOM INFORMACIJSKOM KIOSKU. Na kiosku se mogu interaktivno pretraživati različiti sadržaji. Želimo ostvariti interaktivnost u muzeju i muzejskog posjetitelja pretvoriti u muzejskog korisnika, što je posve u trendu osuvremenjavanja društvene uloge muzeja.

Na kiosku se mogu pogledati prošle izložbe, prezentacije događanja u Muzeju i *Zagrebački ljetopis*. Uz edukativnu akciju *Jačajmo se* kojom je obilježen Dan muzeja 2001. godine priredili smo za djecu jedan izbor fotografija koje prikazuju kako izgledaju ljudi koji se ne bave športom, za razliku od športaša. Kao metafore koristimo šaljive likove natmurenog i vedrog djeteta.

Zagrebački ljetopis nudi kronološki prikaz najznačajnijih događaja iz gradske povijesti s izborom fotografija iz muzejske fototeke, abecedno pretraživ indeks događaja i popis svih dosadašnjih gradskih načelnika.

Kiosk koristimo po potrebi i u izložbenom prostoru kao dopunu izložbi. Tada je on dio izložbene cjeline koji na efektivan način pridonosi razumijevanju izložbe, uočavanju njenih cjelina i prostorne organizacije. Kiosk

¹ O prednostima produkcije u samoj kući kao i kriterijima koji se nastoje zadovoljiti vidi više u: Šojat-Bikić, Maja. *CD-ROM Vladimir Guteša - prvi fotograf Muzeja grada Zagreba*, Informatica Museologica 31 (3-4) /izd. Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb, 2000., str. 106-107. (op.ur.)

promatramo kao komplementaran, a ne alternativan način pružanja informacija posjetitelju.

OD "MALIH" PREMA "VELIKIM" PUBLIKACIJAMA. U tijeku je projekt izrade kataloga stalnog postava Muzeja grada Zagreba na CD-ROM-u. Radna verzija je već instalirana na kiosku na recepciji Muzeja.

Podlogu katalogu čini baza podataka s osnovnim podacima i slikom svih predmeta izloženih u stalnom postavu. Oko 2300 predmeta opisano je u bazi sljedećim podacima: tema stalnog postava, zbirka, vrsta predmeta, naslov, autor, proizvođač, mjesto nastanka/nalaza, vrijeme nastanka/nalaza, materijal, tehnika, veličina, priča o predmetu. Zato što podlogu katalogu čini baza podataka, on je potpuno nelinearan i pretraživ po svim relevantnim kriterijima: po temama, zbirkama, vrsti predmeta, autorima, kronološki, abecedno. Naročito nam se važno čini pretraživanje kataloga jednog povijesnog muzeja po povijesnom kontekstu i omogućavanje navigacije između muzejskih predmeta, ljudi, institucija, događaja i mjesta događanja. Slika svakog predmeta može se zumirati. Korisnik sam kontrolira sekvencu i prezentaciju informacija. Katalog je namijenjen širokoj publici, istraživačima i muzejskom osoblju.

U tijeku je također izrada aplikacije kojom ćemo predstaviti izbor fotografija iz muzejske fototeke s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Aplikacija će biti instalirana na kiosku u sklopu teme stalnog postava *Iz fotografskog ateliera*, a moći će se pretraživati tematski, kronološki i po autorima.

LESSER ELECTRONIC PUBLICATIONS OF THE ZAGREB CITY MUSEUM

In 2000 the Zagreb City Museum initiated the practice of issuing accompanying CD ROMs along with exhibitions and events in the Museum. To date we have issued three CD ROMs accompanying monograph exhibitions (*Anka Krizmanić - The Zagreb Album*, *Vladimir Guteša - The First Photographer of the Zagreb City Museum*, *Ljerka Nerš - Hommage to Milka Trnina*) and one accompanying a special event (*Living Pictures - The Carnival at the Zagreb City Museum*). The CD ROMs are wholly designed and produced at the Museum without any special additional cost. In this way we can keep up to date in following and documenting exhibitions and events in the Museum.

CD ROMs are reproduced in the Museum as required, they are sold at popular prices or handed out for promotion purposes. The digital material can be used for other needs (as a museum database, for printed publications, lectures). These small publications add to everything the Museum has to offer and provide visitors with information about objects in the Museum's storerooms and photographic records that they would otherwise be unable to access. When an exhibition is closed, its electronic record remains, and it can be viewed either in the Museum or at the information kiosk. The kiosk also offers other forms of content linked with various events (for example, the educational drive *Let us Grow Stronger* for Museum Day) or particular themes from the history of the city of Zagreb (e.g., *Zagreb Chronicles*).